

Het SchatRijk,

de school waar groene dromen uitkomen

*In Zaandijk, gemeente Zaans-
tad, is evangelische basisschool
'Het SchatRijk' te vinden.*

*Gedreven door een heldere visie,
is de school bezig vorm te geven
aan 'mooi onderwijs'. Voor
het team is het niet meer dan
logisch, dat de realisatie van
een natuurspeelplaats daar bij
hoort. Stap voor stap realiseert
de school haar dromen.*

Tekst en foto's: Marc van de Geer

Zo'n zes jaar geleden kwam Het SchatRijk op de huidige locatie in Zaandijk terecht. Deze plek bood mij een prachtige kans om een droom te realiseren en een natuurspeelplaats aan te leggen. Er werd een werkgroep met ouders ingesteld en Jan de Vries, toen nog betrokken bij ecologisch hoveniersbedrijf 'De Twee Heren', maakte de kinderen en de ouders op een enthousiaste manier warm voor de plannen. Er werden tekeningen en maquettes gemaakt en allerlei acties opgezet om een startkapitaal bijeen te brengen. Alle verzamelde ideeën

Bij het bijenhote

van de kinderen en de wensenlijst van de werkgroep, kwamen bijeen in een prachtig ontwerp. Met een bedrag van € 25.000,- is gestart met de uitvoering van de plannen. De tegels gingen eruit, heuvels aange-

legd en er werd ingezaaid. Al snel bouwden ouders en team een mooi amfitheater en van wilgentenen werden twee grote tipi's gebouwd. Het begin was er, daarna zijn er steeds elementen toegevoegd. Ieder

jaar worden er twee zaterdagen ingepland, waarop ouders en kinderen aan de slag gaan.

Gezonde School

Het SchatRijk is een 'Gezonde

Zaaien

De vondst van een dode mol

De nieuwe pizza-oven wordt getest

School', we besteden veel aandacht aan voeding. De aanleg van de moestuin paste daar prachtig bij. Jaarlijks gaat groep 6 vanaf maart op de moestuin aan de slag. Na de zomer zullen we voor het eerst verse producten uit onze eigen schoolmoestuin gebruiken bij de voedingslessen. De gloednieuwe leemoven is gebouwd door ouder Gerard de Jong, zijn zoon Daan en mijzelf, na een workshop leemoven bouwen bij Hiro Natuurlijk Wonen. De kinderen gaan hier straks brood en gezonde pizza's bakken. Geluk-

“Ik wil dat kinderen zich op onze speelplaats kunnen verwonderen, op ontdekking gaan, hun creativiteit aanspreken en opgroeien met respect voor de schepping. Door een uitdagende en mooie natuurspeelplaats aan te leggen, helpen wij kinderen met een gezonde ontwikkeling en verbinden we hoofd, hart en handen. We moeten kinderen verleiden om meer naar buiten te gaan. In mijn ogen is dat cruciaal”.

Marc van de Geer, directeur

kig is er een groep enthousiaste ouders en een opa die meehelpt! Gezonde scholen kunnen op meerdere gebieden (voeding, roken & alcohol, welbevinden etc.) vignetten binnen halen en daarmee aantonen dat zij voldoen aan de criteria, die hiervoor opgesteld zijn. Het vignet is een erkenning voor de inspan-

ning die de school zich getroost om zorg te dragen voor een gezonde leef- en leeromgeving. Bovendien werkt het stimulerend om als school je zaakjes ook op dit terrein op orde te hebben.

Paddenpoel

Het was een droom om ook een

Lekker klieren met zand en water

Spelerosie voorkomen is geen overbodige luxe

paddenpoel te hebben. Twee jaar geleden is die aangelegd. Kinderen kwamen al snel met kikkers, padden en zelfs salamanders aanzetten! Er is een aquaduct aangelegd, dat aangesloten is op de regenafvoer van het schoolgebouw, waarmee hemelwater de poel in stroomt. Het is nog even afwachten of hiermee een goed ecologisch evenwicht ontstaat. We willen de kinderen graag helpen zich te verwonderen over de schepping, op onderzoek te gaan en nieuwe kennis en vaardigheden te verwerven. Daar krijgt de poel een taak in. Hoe groeien kikkervisjes? Wat eten poel-slakken? Zit er leven in het water van de paddenpoel? Zulke onderzoeksvragen geven richting aan verwondering en nieuwsgierigheid. Daarmee, is onze verwachting, zal hun verantwoordelijkheidsgevoel voor en betrokkenheid bij hun leef-omgeving toenemen.

Groene eilanden

Een groot succes is de waterspeelplaats. Het was helaas niet mogelijk om grondwater op te pompen, schoon grondwater is problematisch in de Zaanstreek, die bekend staat als het oudste industriegebied van Europa. Maar de kraan, die op warme dagen een beetje open staat, zorgt voor veel vertier en creativiteit

Verwondering en nieuwsgierigheid

Feiten en Cijfers

Op dit moment (mei 2018) telt het SchatRijk 221 kinderen. De school heeft negen groepen en groeit licht. Het team bestaat uit 16 enthousiaste mensen. Het SchatRijk is een evangelische basisschool. Mede vanwege die levensbeschouwelijke identiteit trekt de school gezinnen uit de hele Zaanstreek, Wormerland en soms zelfs daarbuiten. De speelplaats is ongeveer 2000m² groot, waarvan ongeveer 1/3 onder groenadoptie valt. Op de speelplaats zijn –

naast de aanwezige natuur – ook enkele speelobjecten als klimtoren, nestschommel, duikelstang en een naastgelegen pannakooi. Bijzondere elementen: waterspeelplaats, paddenpoel & aquaduct, moestuin, insectenhotel, amfitheater.

**Meer informatie:
Basisschool Het SchatRijk,
Rooswijkplein 10,
1544 VZ Zaandijk.
www.hetschatrijk.nl
E. marc.vandegheer@agora.nu
Marc v/d Geer: 06 – 46 335 123**

in de waterbaan die langs de zandbak loopt. Begin april zijn schapenhekjes geplaatst rond enkele groene zones. Hier zijn nieuwe, inheemse heesters geplant en bloemen gezaaid. De kinderen kunnen kijken, ruiken, proeven en voelen, maar ze kunnen er niet doorheen rennen. Deze 'groene eilanden' beschermen de

flora en fauna. Met zo'n 220 kinderen op school is dat nodig, anders zou er door de spelerosie weinig groen overblijven. Al deze ideeën kosten ruimte. Gelukkig hielp gemeente Zaanstad, via groenadoptie kon een flink stuk grond aan de speelplaats vastgeplakt worden. De gemeente ziet dat de kinderen hier veel profijt

De buitenruimte is ook een prettige plek om te leren

van hebben en stimuleert nu zelfs groenadoptie door andere scholen.

Nog meer plannen

Natuurlijk hebben we nog meer plannen. Dit voorjaar wordt een kippen- en konijnenhok gebouwd. Er zijn afspraken met de lokale kinderboerderij gemaakt over de vakantieperioden en het leveren van voer. Wij denken, dat het verzorgen van dieren goed uitpakt voor de kinderen. Ze dragen een stukje verantwoordelijkheid voor het welzijn, kunnen de konijnen knuf-

felen en zullen genieten van wat de dieren teruggeven.

Waarschijnlijk komt er een workshop waarbij we met muziekkunstenaar Hans van Dorp een muziekinstrument bouwen, geschikt voor buiten. We willen de schoolomgeving graag zó inrichten, dat het een logische en aantrekkelijke plaats wordt voor educatie. En dan niet alleen natuureducatie, maar ook bijvoorbeeld voor lessen rekenen, taal, tekenen en sport. Het creëren van een soort buitenlokaal is dan ook een grote wens.

Zorg leren dragen

De bomen die ik heb beklommen, de hutten die ik heb gebouwd zijn niet te tellen. De schedel van een konijn, de geur van een cantharel, het gedrag van een ree en het leven in een ven; talloze keren heb ik me verwonderd. Die ervaringen hebben diepe indruk op mij gemaakt en mijn liefde voor natuur aangewakkerd. Als onderwijsman gaat het mij zeer aan het hart dat kinderen aanzienlijk minder tijd buiten doorbrengen dan vroegere generaties. Dat heeft allerlei negatieve gevolgen voor de groei en ontwikkeling van kinderen, maar ook – misschien nog wel ernstiger – werkt het vervreemding van de natuur in de hand.

Ik voel een grote verantwoordelijkheid om vanuit mijn vakgebied te doen wat in ons vermogen ligt om kinderen opnieuw in contact te brengen met de natuur, de schepping, en hen te leren daarvoor zorg te dragen. Er kan nog zoveel meer dan nu, rommellandjes, Tiny Forests, uitdagende speelplekken. Ik hoop de komende jaren op mooie ontwikkelingen in Zaanstad en daarbuiten. Het zou geweldig zijn, als veel scholen 'om' gaan en hun betegelde schoolplein omruilen voor een groene speelomgeving. Als wij daaraan kunnen bijdragen, doen we dat graag. Wie zich wil oriënteren op de realisatie van een natuur speelplaats, is van harte welkom!

Marc van de Geer is directeur van ebs het SchatRijk